

ἐσὶ θά πεις ὅτι θέλεις, ὅπως θά μπορούσῃς
 νά πῆς κι ἕνας πού δὲν ἀκούει (...)
 Γυρίζω γεννάω τὰ πάντα (...)
 Κάθουμαι ἐδῶ στό κύμα δὲν ὑπάρχει λόγος,
 αἰτία, λύση. Σὲ κάθε τί πού θά βροῦμε δὲ
 μπορούμε νά σταματήσουμε. Τώρα ἐγώ, ἄς
 ποῦμε, δὲν κάνω τίποτα. Μετά θά κάτσω
 στό κύμα νά μὲ βρέχει καὶ θά σκεφτώ πῶς
 ἡ ἀγάπη μου καὶ τὰ χαλίκια εἶναι τὸ ἴδιο
 πράγμα (...).
 Φτιάνω ζωὴ καὶ σωμαίνοι, μετὰ φεύγω ἀπ'
 τὸν κόσμο (...)
 Εἶπα ὅτι μούρθε, ἔχω καὶ τὴ θάλασσα κοντά·
 τί θά γίνεις τὸ βιβλίο.

1957

☆

Γραμμές

1. Γραμμὴ τὸ πού μπορεῖ νά μὴ σταθεῖ
 κι ἡ στάση του μού τὸ 'δοῦκε τομῆ'
 τ' ἀχνὸ πού μέσα μου βρεθεῖ ἢ χαθεῖ
 καὶ τὸ πού ζεῖ κι εἶναι κραφὸ γραμμὴ
3. Πῶς θά τὸ πῶ/ νά πῶ/ πῶς ὅλα εἶναι τού-
 τερες οἱ γραμμές/ πού θά σθηστούν.
5. Τὴν κίνησή μου τούτη/ πού σ' ἔλα πάει καὶ
 τὰ περνάει/ πῶς θά τὴν πῶ γραμμὴ.
6. Τὸ παλιμὸ σας/ φωρέματα, κορμὴ, ἀκρο-
 γιάλι,/ μὲ τὴ ματιὰ μου ἀτέλειωτες κινήσεις
 κι ἐσεῖς, δικό μου μέσα τους/ νάρθῃ καὶ νά
 περάσω,/ μὲ τὴ σιωπὴ σας/ σ' αὐτὸ τὸν τόπο,
 νά σβῆνει τίς γραμμές,/ πού σὰς περνᾶν καὶ
 πάνε.
7. Πᾶμε νά δεῖς τὰ πρόβατα/ ποῦναι γνωστὰ
 καὶ σβιοῦν τὸ νοῦ σου μὲ τὴν κίνησή τους,
 πᾶμε νά δεῖς/ πού χάνονται ὅσα βλέπεις.
 Ἔλα νά δεῖς γραμμές/ καὶ νά μού πεις.
8. Καθὼς τοῦ μάραρον τὸ κόρημο θά κόψω
 κι ἀλλοῶς θά γίνει/ θά ποῦμε πῶς μᾶς εἶν' ὅ-
 λα δικιά/ τίς ἄκρες μας θά δοῦμε.
9. Ὡς πού ἐρχόσαστε/ στό κύμα μπρὸς στὸν
 ὄχτω/ εἴσατε τρεῖς γραμμές/ στὴν κίνηση
 τῶν γύρο.
10. Ἡ κίνησή του,/ ὡς πάει στοῦ ποταμοῦ
 τὸ κύμα, νά μὴν πέσει,—εἶναι μικρὸ κι εἶναι
 ματιὰ βρεγμένη—/ μὲ τὴ ζωὴ του μὲς στὰ
 γύρο/ κοντὰ μας,/ νά ποῦμε πῶς τὰ εἶδαμε
 ὅλα,/ νά μὴ μιλάμε γιὰ τὸ ψέμμα τῆς σιωπῆς
 μας.
11. Δὲ θά σὲ πῶ/σάν τὴ γραμμὴ τοῦ ὀρίζον-
 τα,/ ὡς τὰ καινούργια πού μὲ βρῖσκουν σὰ
 δικιά/ πού τίπαυ μαζεμένα/ ἔν' ἀπὸ τούτα θά
 σὲ πῶ.
12. Μόνο γιὰ μιὰ γραμμὴ/ πού θά τὴ φτιάσω
 ἢ ὄχι/ καὶ τίποτ' ἄλλο δὲ θά πῶ,/ χωρὶς τὸ
 λόγο/ καὶ δίχως τὴ σιωπὴ.
13. Ἔλα, πεθύμα μου, νά δεῖς, στὴν ἄμμο
 μιὰ γραμμὴ πού φτιάνω/ ἂν σβῆσει/ ἢ τάχα
 ἐσὺ ὅπως γύρω φυσικά τὴν ἄμμο φτιάσεις
 καθὼς θά σοῦρθε, ἔλα νά πεις/ τοῦ πόθου
 σου ἢ γραμμὴ πῶς εἶναι,/ πὲς μου γιὰ τίς

γραμμές πού θά γυρνᾶς στὸν κόσμο,
 μικρὸ μου δάχτυλο.

14. Τ' ἀχνάρι σου στὴν ἄμμο,/ συνηθισμένο
 σάν τὸ χέρι μου κοντὰ του,/ δικό μου,/ κα-
 θὼς τὸ πρόσωπό σου.

1958

☆

Σχέδιο

1
 Γιὰ ὅ,τι θά πῶ εἶν' ἀπαραίτητη ἡ γλώσσα
 ἢ γλώσσα εἶναι ἔκφραση. Διάλεξα αὐτὸ τὸν
 τρόπο ἔκφρασης γιατί εἶναι συνήθια.
 Ἡ ἔκφραση θυμίζει κάτι, εἶναι ἐντελέχεια μ'
 τὸ τὸ περιοζόμενο. Κι αὐτὸ εἶναι ὅ,τι δίνει
 ἢ ἔκφραση. Ἐκφραση εἶναι ἀρνηση, καὶ τοῦ
 ἐναντιοῦ της.

2
 (...) Τὸ ὑποκείμενο περιέχεται ὀλόκληρο στὴν
 ποίηση, φιλοσοφεῖ ὅμως δὲ φέρνει σὲ σχέση
 τὴν ποίηση μὲ τὴ φιλοσοφία.
 Τὸ ὑποκείμενο εἶναι ἐνεργὸ καὶ ὑπόκειται' οἱ
 ἀλγεῖρες του ἀντὶς βρῖσκονται στὴν ποίηση
 δὲν εἶναι δ' ὅο δὲν ἔχουν ἀριθμὸ.

3
 Ἀριθμὸς εἶναι τὸ ἔνα' ἔνα εἶναι ὑποκείμε-
 νο (...)

4
 (...) Ὅλα μαζεμένα εἶναι φιλοσοφία' ὅμως ἢ
 ἔννοια τοῦ ὅλα δίνεται ἀπ' τὴν ποίηση.

5
 Ὅλα εἶναι ποίηση' ἢ ποίηση ὅμως δὲν ἔχει
 σχέση μὲ τὰ ὅλα' μόνο ὅλα ὑπάρχουν στὴν
 ποίηση.

6
 Ἀρχὴ εἶναι ἔνα σχῆμα, παραλληλόγραμμο.
 Αὐτὸ τὸ παραλληλόγραμμο βρῖσκεται ἔξω ἀ-
 πὸ τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴ μὴ ὑπαρξὴ.
 Αὐτὸ εἶναι ὅλα τὰ σχήματα. Καὶ δὲν εἶναι
 βέβαια παραλληλόγραμμο. Ἡ ζωὴ βρῖσκεται
 μέσα κοντὰ ἔξω ἀπ' αὐτό, δὲν ὑπάρχει τόπος,
 χρόνος, ἀριθμὸς.

7
 Ἀλλὰ ὅλα εἶναι αὐτὸ πνεῦμα καὶ ὅλη εἶναι
 αὐτὸ τὸ πράγμα
 Αὐτὸ εἶναι πού λέμε πῶς ἀναλύεται σ' ὅσα
 ξέρονμε, ὅσα δὲν ξέρονμε, σ' ὅσα δὲν ὑπάρ-
 χουν, καὶ πού δὲν εἶναι ὑπαρξὴ.
 Εἶναι καὶ μὴ εἶναι, αὐτό. Αὐτὸ πού τὸ λέμε
 ὅπως θέλουμε κι εἶναι ζωὴ.
 Ἡ ἠθικὴ, ἡ λογικὴ, ἡ πράξη, ἡ πίστη, αὐτό.
 Ὅμως εἶπα πῶς δὲν ὑπάρχουν ἀριθμοί. Ὅ-
 λα εἶναι τὸ ἔνα ὅπως τὸ εἶπαμε.
 Αὐτό.

8
 Εἶμαι ἀνθρωπος.
 Αὐτὸ εἶναι ἡ σκέψη μου
 ἢ ἀπορία μου
 ἢ πίστη μου
 τὸ ἄλλο δίπλα μου
 αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο πῶς μου